

Младинскиот центар за култура од Целје – домаќин на партнерите на проектот YouWell

Во рамките на Erasmus+ проектот (2022-1-BG01-KA220-SCH-000085901): Sustaining Young Teachers' Wellbeing at School – YouWell, кој е финансиран од Европската унија, на 12.09 и 13.09.2023 година, во Целје, Словенија се одржа вториот работен состанок на сите партнери учесници во проектот.

Домаќин на состанокот беше Младинскиот центар за култура од Целје – Република Словенија, а освен СОНК, присутни беа и Синдикатот за образование од Република Бугарија – Поткрепа, Тренинг центарот за обука од Брисел – Белгија и Националното училиште за менаџмент од Софија – Република Бугарија.

На работниот состанок беа презентирани фазите на проектот, односно главните активности и конкретните чекори што беа преземени за реализација на проектот во изминатите 6 месеци.

Главен акцент беше ставен на Обуката “Mentoring through coaching”, која се одржа во Софија, Бугарија, во периодот од 7 до 11 јули 2023 година. Од страна на сите партнери беше искажано задоволство во однос на успешно завршената обука на 15 наставници – едукатори од Македонија, Бугарија и Словенија.

Исто така, на состанокот беа дискутирани идните чекори за реализација на обуката, каде што овие наставници – едукатори, од 1.10.2023 година, треба да започнат со работа во своите земји, со своите колеги и да продолжат по една нова патека на менторство која се открива пред нив.

На крајот од дискусијата, партнерите – учесници во проектот, договорија следниот состанок да биде во почетокот на месец декември, во Брисел, на кој ќе бидат презентирани резултатите од досегашната работа на наставниците – едукатори.

С О О П Ш Т Е Н И Е

СОВЕТОТ НА СОНК ЕДНОГЛАСНО ОДЛУЧИ ДА СЕ ОРГАНИЗИРААТ ЈАВНИ ПРОТЕСТИ

Советот на Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Р. Македонија (СОНК), на редовната седница одржана на 01-02-2015 год. едногласно ги донесе следниве

З А К Л У Ч О Ц И

1. Напорите на Советот на СОНК, согласно законите на Р. Македонија и меѓународните конвенции, низ социјален дијалог со социјалните партнери за да се изнајде заедничко решение по барањата на СОНК, кои се причина за Генералниот штрајк и понатаму не резултираат, поради неприфатливиот и неаргументиран однос и основ на ресорните министерства

Согласно ваквите непроменети состојби Советот заклучи: – Генералниот штрајк да продолжи со одржување и во наредниот период.

1. Со цел да се упати нова и поенергична легитимна порака до социјалните партнери, Советот одлучи на 04-02-2015 год.(среда) во општините кои ги опфаќаат регионалните одбори на СОНК, да се организираат ј а в н и п р о т е с т и, преку кои дополнително ќе се манифестира одлучноста на членството на СОНК да истрае во легитимната борба за остварување на своите барања.

Советот им препорачува на регионалните одбори на СОНК да им овозможат учество на јавните протести на сите полнолетни граѓани, кои ќе изразат лична поддршка на барањата на просветните и културните работници, членови на СОНК.

Советот ги задолжува регионалните одбори на СОНК да ги превземат сите неопходни подготовки за организирање и одржување на мирни и достоинствени протести.

1. Доколку ресорните министерства и Владата на Р.Македонија не пристапат кон одговорен социјален дијалог со раководството на СОНК за договарање на взаемно прифатливи решенија по барањата, најдоцна до 04-02-2015 год., во тој случај Советот на СОНК заклучи да се организира – **Ц е н т р а л е н п р о т е с т** пред ресорните министерства и Владата на Р. Македонија на 06-02-2015 год (петок), со учество на сите членови на СОНК кои ја подржуваат Одлуката за штрајк, како и сите полнолетни граѓани кои изразуваат поддршка на легитимните барања на СОНК.
1. Советот и на оваа седница ја потврди целосната подготвеност за максимално коректен и конструктивен однос и подготвеност за социјален дијалог со ресорните министерства, со застапување на легитимните интереси на членството, изразени преку непосредно изјаснување на истите.
1. Овие Заклучоци влегуваат во сила со денот на нивното усвојување.

Претседател
Јаким Неделков

**СОНК на своите членови и
пријатели синдикалци им ја
честита претстојната 2020**

година и им посакува добро здравје, многу среќа, успех и благосостојба

Од 1 јануари СОНК со ново раководство

Советот на СОНК, на својата последна седница, ги утврди имињата на новоизбраните претседатели на Регионални одбори, кои својата функција ја преземаат од 1 јануари 2022 година. Со ова, завршуваат изборите на сите нивоа во СОНК онака како што беше и планирано, до крајот на оваа година.

На оваа седница Советот расправаше и за актуелните состојби во основното и средното образование, односно за процесот на преговарање и утврдување на текстови за измени и дополнување на Колективни договори за основно и средно образование. Презентирано беше дека текстовите во најголем дел се усогласени со МОН, но заради познатите политички случувања преговорите во моментот се прекинати.

Советот на СОНК донесе заклучок во наредниот период да се продолжи со барањето за потпишување на Колективните договори и да се отпочне со усогласување на минималната плата според истите. Ова барање важи и за МТСП, со што би се усогласиле и платите на вработените во детските градинки.

ТУРИСТИЧКИТЕ АРАНЖМАНИ НА Т.А.СКАУТ ОТСЕГА И ВО СИНДИКАЛНАТА ПОНУДА НА СОНК

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК и Туристичката агенција СКАУТ потпишаа Договор за деловна соработка.

Со овој договор, на членовите на СОНК им се овозможува купопродажба на туристички услуги од асортиманот на Т.А. СКАУТ, по повластени цени, на одложено плаќање, без камата, преку задршка од плата.

Повеќе детали околу актуелните понуди на Т.А.Скаут можете да погледнете на следниот [линк](#).

НАСЛОВ СО ПОВОД

КОЛЕКТИВНИТЕ ДОГОВОРИ ШТО ГИ ИМА ПОТПИШАНО СОНК, ВАЖАТ ИСКЛУЧИВО ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА СОНК

Одржувањето на едукативните семинари со членовите на регионалните одбори на СОНК, во предходните два викенда беа со регионалните одбори на СОНК од Битола, Гази Баба, Струга и Охрид. И на овие четири регионални одбори, се повтори тоа што беше одлика и на предходните регионални одбори – без малку, целосно учество на членовите на регионалните одбори (

претседатели и евентуално секретари, како замена за претседатели кои оправдано биле спречени), недвосмислен интерес за излагањата по темите од страна на претставниците од највисокото раководство на СОНК и што е посебно значајно за сите досегашни региони – неподделеното мислење од потребата и користа за ваквите едукативни семинари.

Досегашниот впечаток на раководството на СОНК е дека поголемиот дел од членовите на регионалните одбори, не се доволно упатени во содржината на документите на СОНК, а тука се мисли на Статутот на СОНК, Програмата на СОНК и посебно за поединечните колективни договори по дејности. Ваквиот заклучок, раководството го изведува од фактот, што во вториот дел од семинарот, кој всушност е работно – разговорен, со очекувања за давање на предлози, мислења, иницијативи, одредени состојби за некои синдикални организации, кои се за одбележување и кои се позитивни, а зошто да се крие ги има и негативни, бројот на учесници во овој дел е под очекувањата на овие семинари.

Благо речено, неприфатливо е дека, еден голем дел на членови на регионални одбори (ова важи за сите досега одржани регионални одбори), со изненадување да го слушнат непобитниот аргумент, дека потпишаните колективни договори на СОНК, кои се во важност и се применуваат – **ВАЖАТ ИСКЛУЧИВО САМО ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА СОНК!** Нека ни биде простено на тежината на зборот што ќе го кажеме – **Б О Л И** оваа реалност, кога ќе слушнете прашање и одобрување од најголемиот дел од другите присутни – **Зошто да членуваме во СОНК, кога ги користат истите права и тие што не се членови на СОНК ???!!!**

СОНК е единствениот Синдикат, не само во нашата држава, туку и пошироко во Регионот, кој успеал со соодветниот социјален партнер, за секој од потпишаните колективни договори, да го вгради ова решение, кое има сила на Закон, а со правен јазик кажано, дури и повисоко од Закон, затоа што утврдува поголеми права, кои со Закон се утврдени.

Непознавањето на оваа толку важна одредба од нашите колективни договори, сигурно дека досега голем дел од нашите членови имаат изгубено права кои требало да ги користат, а исто така и на целиот наш Синдикат, му има нанесено огромна штета.

На крајот, ќе го споменеме и сеуште од поедини членови од регионални одбори, поставувањето на прашањето за плаќањето на надоместокот за превоз на наставниците и често пати со обвинувања до раководството на СОНК, дека не успеале да го одбранат ова право, што не постои со самиот системски премин на финансирање од нето во бруто плата. Тоа е решение на ниво на држава и станува збор за систем и никој не можел поинаку да бара издвојување, меѓутоа раководството на СОНК сите овие години од 2009, па се до денес, во договор со раководствата на општините и со посретство на Министерството за образование и наука, во најголемиот број на општини го имаат решено на различни начини, но во секој случај со обезбедување на бесплатен превоз на наставниците, а никако со добивање на паричен надоместок, бидејќи тоа би претставувало кривично дело.

И сосема на крај, општа оценка за досега одржаните едукативни семинари, во четиринаесет регионални одбори на СОНК е во секој случај многу позитивна, а слабостите кои испливаа, а за некои од нив се обидовме да проговориме и во овој текст, раководството преку Советот на СОНК, ќе направи анализа и очекувано е да биде донесен документ, за надминување на овие состојби.

РАБОТНА СРЕДБА СО МИНИСТЕРОТ ЗА КУЛТУРА

Денес, највисокото раководство на СОНК оствари работна средба со министерот за култура и неговите најблиски соработници, на која што беше расправано за повеќе прашања во интерес на културните работници. Особено беше подвлечено прашањето на ниските плати во дејноста култура, финансирање со Колективниот договор за култура како и негова имплементација.

Охрабрува фактот што министерот во потполност ги прифаќа нашите аргументи за наведените состојби во културата, како и искажаните негови ставови дека во наредниот период ќе направи максимални заложби за заокружување на веќе започнати процеси и дека во духот на социјалниот дијалог и партнерство ќе се дојде до прифатливи решенија и за СОНК и за Министерството за култура.

СОНК УПАТИ БАРАЊЕ ДО МОН ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА РАБОТНА СРЕДБА

По остварената работна средба со министерот за образовани и наука, г-ѓа Мила Царовска и претседателот на СОНК, г-дин Јаким Неделков, беше договорено СОНК да изготви барања за актуелни прашања и проблеми во сферата на образованието, на сите нивоа.

На ден 14.09.2020 година, СОНК достави Барање до МОН за остварување на работна средба, кое може да го погледнете [тука](#).

Повисоки плати и исплата на патни трошоци – дел од барањата на Регионалниот одбор на СОНК – Прилеп

Регионалниот одбор на СОНК – Прилеп на 10.02.2022 година одржа работен состанок, на кој беа отворени многу прашања по однос на колективните договори за основно и средно образование.

На состанокот беа поставени барања за потпишување на колективните договори заклучно до 15 Март, вметнување на соодветни решенија за патните трошоци на вработените во руралните средини, како и почитување на истите од страна на директорите на институциите по нивно потпишување. Понатаму, се побара исплата на ветеното покачување на платата која беше

договорена со предупредувачкиот штрајк во 2019 година, намалување на работното време на стручните соработници на 6 часа, зголемување на процентот на сложеност при работа со деца со потешкотии во комбинирани паралелки, како и зголемување на процентот на исплата на класното раководство поради обемот на работа и обврските на класниот раководител.

Исто така, на состанокот беше дискутирано и за потребата од исплата на К-15 во сите области кои ги застапува СОНК, враќање на стекнатите, а изгубени права, јубилејни награди итн.

Работилница за изработка на Стратегија за безбедност и здравје при работа во образовниот и научниот сектор

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК и Македонското здружение за заштита при работа – МЗЗПР, на 07 и 08 април 2023 година, одржаа работилница во Охрид, за подготовка на акционен план за изработка на Стратегија за безбедност и здравје при работа, а во рамките на проектот “Безбедност и здравје при работа во дејностите на образование и наука”.

Присутните членови ги искажаа проблемите со кои се соочуваат на своите работни места, а воедно дадоа иницијатива за формирање на Комисија за жалби за непримена на законот и прописите од областа на безбедноста и здравјето при работа. Исто така, беше предложено да се врши едукација на

синдикалните претставници преку синдикална школа, како и да се подигнат капацитетите на граѓанските организации и синдикатите во креирање на кампањи за подигнување на јавната свест од областа на безбедноста и здравјето при работа.

Сето погоренаведено ќе помогне да се изготви Стратегија за безбедност и здравје при работа во образовниот и научниот сектор, која ќе биде доставена до надлежните министерства, со цел подобрување на условите за работа во дејностите што ги застапува СОНК.

Присутните на работилницата ја искажаа потребата од повеќе вакви работилници, обуки и семинари на национално ниво, со единствена цел вработените во овие дејности да се запознаат со правата и обрските од Законот за безбедност и здравје при работа.